

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE Oponent: **PhDr.Miroslav Jindra**

Silvie Mitlenerová, Srovnání českých překladů románu Charlese Dickense *Oliver Twíst z hlediska volby jazykových prostředků*

Tato práce spadá tematicky v širším smyslu do okruhu úvah o stárnutí (zastarávání) překladů umělecké literatury, který je v posledním půlstoletí, od konce druhé světové války, už jakousi stálící obecných úvah o překládání – což samo o sobě potvrzuje správnost jejího zaměření. V zásadě (zřejmě nejen pro českou kulturní situaci) platí konstatování, že překlady „stárnou“ rychleji než originální beletristické texty. Pro situaci u nás je v tomto ohledu nakladatelskou praxí prokázáno, že překlady vzniklé v minulém století v údobí mezi první a druhou světovou válkou, kdy díky aktivitám řady seriózních vydavatelství vycházela spousta překladů kvalitních děl z různých národních literatur (mezi nimi především z tehdy velmi oblíbené literatury americké) jsou už prakticky nepublikovatelné. Stejně tak ovšem platí, že oč starší literaturu jde, tím jsou její starší překlady přece jen přístupnější – stylově nezbytné prvky „starobylosti“, kterou je třeba v těchto případech tak či onak signalizovat, do takových textů vstupují jaksi samočinně, byť často ne právě šťastně. Je však třeba konstatovat, že valnou většinou je lepší pořídit a vydat překlad nový než prosazovat vydání překladu staršího, který by stejně bylo třeba podrobit důkladné jazykové a stylistické revizi. Paradoxně platí, že předkládají-li se pozdějším, „novým“ generacím nové aktuální, současné, „jejich“ překlady, pomáhá to vytvářet předpoklady k tomu, že čtenáři budou přijímat ten který text snadněji a s mnohem větším pochopením než čtenářstvo originálu, které se musí prodírat jazykem jemu už nezbytně odlehlým. Diplomantka ve své práci, zcela splňující požadavky bakalářské diplomky, prokazuje, že tuto problematiku citlivě chápe a analýzou konkrétních časově rozvrstvených překladů Dickensova *Olivera Twíst*a dospívá k nepochybně správným závěrům. Její formulace jsou přesné, stylisticky vyvážené a zároveň prosté násilného zjednodušování, které by se u této problematiky mohlo nabízet. Pokud v závěru upřednostňuje překlad manželů Tilschových, dickensovských specialistů (i ten je už půl století starý), má jistě pravdu; přitom si i zde zachovává potřebný kritický přístup. Práci rád doporučuji k obhajobě s tím, že ji doporučuji hodnotit jako *výbornou*.

V Praze 5. září 2011

Miroslav Jindra